

Van: Enzerink, Reinier

Verzonden: dinsdag 11 februari 2020 16:33

Aan: STATENGRIFIE <STATENGRIFIE@brabant.nl>

CC: Bens, Wim

Onderwerp: Brabantse boeren reiken politiek de hand in stikstofdebat

Landelijke stikstofaanpak moet óók in Noord-Brabant leidend zijn

Geacht Statenlid, geachte fractievoorzitter,

Vanmiddag presenteren zeven Brabantse boerenorganisaties hun gezamenlijke ambitie 'Maak landelijke stikstofaanpak nu ook leidend voor Brabant'. Producenten Organisatie Varkenshouderij (POV), de Nederlandse Melkveehoudersvakbond (NMV), de Nederlandse Pluimveehoudersvakbond (NPV), Farmers Defence Force (FDF), Agrifirm, Brabants Agrarisch Jongeren Kontakt (BAJK) en de Zuidelijke Land- en Tuinbouworganisatie (ZLTO) spreken af om stikstofemissies te reduceren met 40% in 2030, ten opzichte van 2009. We hopen daarmee een sleutel te bieden om de bestuurlijke impasse in het provinciale stikstofdossier te doorbreken. We stellen tevens voor om dit Brabantbreed voor andere economische sectoren te verplichten. Voorwaarde is dat de Brabantse aanpak in lijn wordt gebracht met de landelijke stikstofaanpak. Van deze handreiking profiteren zowel kwetsbare natuur, economische ontwikkeling als toekomstgerichte boeren. De ambitie biedt een brede basis voor vooruitgang in Brabant.

Vooruit

In 2009 zijn afspraken gemaakt over het terugbrengen van de (stikstof)emissies uit stallen met 50% in 2028. Deze afspraak is door het provinciaal bestuur eenzijdig van tafel geveegd, ondanks breed maatschappelijk draagvlak. De boerenorganisaties pleiten nu voor een stikstofreductiedoelstelling van 40% ten opzichte van 2009 voor alle landbouwsectoren, dus niet alleen uit stallen maar ook uit mest(aanwending) op akkers. Dit geeft boeren meer ruimte om zélf te kiezen hoe invulling te geven aan reductiedoelen: met voer- en managementmaatregelen, stalaanpassingen, mestaanwending, weidegang, etc. Tegelijk vergroot dit de milieu-impact, omdat meer boeren bijdragen.

ZLTO-voorzitter Wim Bens: "Dit is een cruciale stap in de goede richting. Na 2,5 jaar politieke impasse proberen we weer vooruit te komen. Vooruit door terug te gaan naar de basis. In 2009 maakten boeren- en maatschappelijke organisaties in Brabant al afspraken met de provincie over milieu-emissies. Door dit abrupt van tafel te vegen, zat het gesprek in Brabant muurvast. Daarmee kwam ook de economische en maatschappelijke ontwikkeling tot stilstand. Deze handreiking vanuit boerenorganisaties biedt een sleutel voor de toekomst. Hiermee hopen we Brabant vooruit te helpen."

Regionaal

Niet alles kan. Ook niet in Brabant. Daarom moet iedere sector en regio zijn verantwoordelijkheid nemen om de stikstofuitstoot te verlagen. Dat vraagt om overeenstemming, en juist niet om verschil. Daarom roepen de boerenorganisaties de provincie Noord-Brabant op om in de pas te lopen met de landelijke stikstofplannen.

U vindt de ambitie 'Maak landelijke stikstofaanpak nu ook leidend voor Brabant' in de bijlage van deze e-mail.

Met vriendelijke groet,

R.D.W. (Reinier) Enzerink - Vlooswijk

Specialist Public Affairs | Communicatie | Afdeling Marketing & Communicatie

ZLTO Onderwijsboulevard 225, 5223 DE 's-Hertogenbosch | Postbus 100, 5201 AC 's-Hertogenbosch

Komt u naar ons toe? Gebruik als navigatie: Vlijmenseweg 1A, mail ons uw kenteken en de speedgate opent automatisch.

Maak landelijke stikstofaanpak nu ook leidend voor Brabant

De recente impasse in de stikstofaanpak en daaraan gerelateerde crisis in het provinciale bestuur is voor de gezamenlijke landbouworganisaties aanleiding om te komen tot een voorstel voor een Brabant brede doelstelling: verlaag de emissies van stikstof met 40%¹ in 2030 ten opzichte van 2009. Het verlagen van de stikstofemissies moet impact hebben op het terugdringen van de stikstofdepositie in kwetsbare natuurgebieden én toekomstperspectief bieden voor (jonge) boeren. Voorwaarde is dat de Brabantse aanpak in lijn wordt gebracht met de landelijke stikstofaanpak. Wij roepen andere economische sectoren, maatschappelijke organisaties en politieke partijen op deze doelstelling te onderschrijven en een einde te maken aan alle onzekerheid.

In de afgelopen bestuursperiode (2014-2018) heeft Provinciale Staten (PS) van Noord-Brabant regelgeving aangenomen voor het op korte termijn beperken van de uitstoot van o.a. stikstof door de veehouderij. Hiermee heeft de provincie ook een streep gezet door een afspraak uit 2009, waarin met alle partijen was overeengekomen om bestaande stallen uiterlijk in 2028 aan te passen. Brabant heeft ook bewust de keuze gemaakt om met aanvullende regelgeving veel verder te gaan dan de Rijksoverheid, met als hoofdargument de relatief hoge concentratie aan veehouderij in de nabijheid van woonkernen en kwetsbare natuurgebieden. Het gevolg is dat enkele duizenden boerengezinnen 'gedwongen' moeten stoppen. Het flankerend beleid van de provincie verandert hier niets aan.

Op 29 mei 2019 heeft de Raad van State geoordeeld dat het in 2015 door de Rijksoverheid geïntroduceerde Programma Aanpak Stikstof (PAS) in strijd is met de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn. Hiermee verviel de grondslag voor toestemming van rijk, provincies en gemeenten voor niet-vergunde activiteiten van o.a. industrie, land- en tuinbouw, woningbouw, verkeer, etc. die extra stikstofuitstoot veroorzaken. In reactie op de uitspraak van de Raad van State, heeft op verzoek van Minister Schouten (LNV), het adviescollege Stikstofproblematiek op 25 september 2019 een eerste advies uitgebracht met aanbevelingen en oplossingen voor vergunningverlening in alle sectoren na het buiten werking stellen van de PAS. Het adviescollege vermeldt dat 'niet alles kan' en elke sector zijn verantwoordelijkheid moet nemen voor het verlagen van de stikstofuitstoot.

Landelijke stikstofaanpak

Nu de landelijke stikstofaanpak voor alle sectoren gestalte krijgt constateren wij dat er frictie is ontstaan met de Brabantse stikstofaanpak. Brabant kijkt sterk af van andere provincies door vast te houden aan eerder vastgestelde regelgeving in plaats van het doorvertalen van de landelijke stikstofaanpak. Wij doen een beroep op het provinciebestuur om de Brabantse aanpak in lijn te brengen met de landelijke stikstofaanpak met een mix van realistische en haalbare maatregelen.

Op 20 november 2019 heeft het Landbouwcollectief een plan gepresenteerd aan minister Schouten om uit de stikstofimpasse te komen. De daarbij gecreëerde stikstofruimte kan op basis van vrijwilligheid worden verhuurd voor het weer op gang brengen van o.a. woningbouw en industrie. Het Landbouwcollectief en de Rijksoverheid zijn in overleg met als doel tot overeenstemming te komen over o.a. de volgende onderwerpen: 1) herzien aanwijzing Natura 2000-gebieden, 2) betrouwbare en transparante meet- en rekenmethoden voor zowel depositie als uitstoot van ammoniak en stikstofoxiden, 3) schotten (bijv. NH₃ en NO_x) tussen landbouw

¹Voor het realiseren van deze doelstelling willen wij dat onze boeren zelf een keuze kunnen maken uit bewezen voer- en managementmaatregelen, stalaanpassingen, mestaanwending, weidegang, etc. Een doelstelling van 40% betekent ook dat wij eerder gemaakte afspraken nakomen van het verlagen van de stikstofuitstoot uit stallen (zie convenant 2009). In 2009 was de ammoniakuitstoot van de Brabantse land- en tuinbouw (stallen, opslag en aanwending) bijna 22 kton, waarvan 15 kton uit stallen en 7 kton uit mestaanwending.

en andere sectoren, 4) PAS-meldingen en gestrande vergunningen voor bestaand gebruik, 5) drempelwaardes voor bedrijfsontwikkeling, 6) beschikbaar houden milieuruimte voor bedrijfsontwikkeling, 7) vrijwaring vergunningplicht beweiden en bemesten, en 8) vrijwillige opkoopregeling bedrijven nabij Natura 2000-gebieden. In de loop van 2020 verwachten wij dat mede op basis van adviezen van Remkes een landelijke stikstofaanpak tot stand komt die evenwichtig en realistisch is voor alle sectoren.

Voorstellen Brabantse stikstofaanpak voor de land- en tuinbouw

In Brabant zijn boeren al in 2009 gestart met het nemen van extra maatregelen om de stikstofuitstoot terug te dringen. Wij willen deze succesvolle afspraken nu in lijn brengen met de landelijke stikstofaanpak en komen voor de uitwerking in Brabant met onderstaande voorstellen:

- Breng de afname van de emissies van -ammoniak en stikstofoxiden in de periode 2009-2020 in kaart voor de land- en tuinbouw en andere sectoren. Maak ook een doorkijk van de te verwachte afname als gevolg van autonome ontwikkelingen tot 2030 en 2050. Bedrijven stoppen o.a. door vrijwillige opkoopregelingen (bijv. warme sanering varkenshouderij), geen bedrijfsopvolger en herbestemming voor andere functies (woningbouw, natuur, energietransitie);
- Gebruik de analyse voor het herijken van de doelstelling van 40% tot een 'nieuw percentage' in 2030 ten opzichte van 2019 (nulmeting). Stel daarna afrekenbare en controleerbare tussendoelen voor de korte (2024) en middellange (2027) termijn. Een onderbouwde nulmeting (2019) en realistische doelen richting 2030 zijn nodig voor het herstel van vertrouwen tussen overheid en alle sectoren;
- Creëer een transitiefonds van enkele honderden miljoenen euro's om innovaties en investeringen in de landbouw te financieren. Geef (jonge) boeren ondernemersvrijheid om samen met burgers duurzame keuzes te maken over besteding van middelen. Zo wordt boeren weer aantrekkelijk;
- Formuleer structuurversterking van de landbouw als doel. Zet vrijkomende gronden buiten-, en voor beheer geschikte gronden binnen het natuurnetwerk in voor perspectief van overblijvende (jonge) boeren. Buiten het natuurnetwerk dient landbouwgrond in eigendom van boeren te blijven zonder verstoringen van de grondmarkt door regelgeving. Geef ook gangbare bedrijven de kans gedeeltelijk of geheel natuurinclusief te worden.
- Werk aan een gebiedsgerichte aanpak met een realistisch en onderbouwd afnamepad van de emissies van ammoniak en stikstofoxiden voor alle sectoren richting 2030. Zet hierbij in op maatwerk, waarbij milieu- en klimaatdoelen (CO₂) geïntegreerd worden meegenomen. In een integrale aanpak wordt ook rekening gehouden met het toekomstperspectief van (jonge) boeren;
- Stel de verplichting tot het aanpassen van bestaande stallen in de veehouderij opnieuw vast op 1 januari 2028. Stimuleer investeringen in stallen door 70% van de gereduceerde stikstof te benutten voor externe saldering (veehouderij en andere sectoren). Geef ook ruimte aan innovatieve stalsystemen o.a. door meer ruimte te geven aan bouwblokaanpassingen.

Brabant telt nu ruim 9.000 land- en tuinbouwbedrijven en het totale agrofoodcomplex heeft een toegevoegde waarde van bijna 4 miljard euro. Laten we met een evenwichtige en realistische stikstofaanpak nieuw elan geven aan Brabant agrofood voor onze boeren en alle burgers in Brabant.

(Den Bosch, 11 feb'20)

